

Op de Hoogte

Nieuwsbrief
Binnenstadsgemeente
25 december 2013
Eenentwintigste jaargang

Dienst in de Hooglandse Kerk:
25 december 2013
Voorganger: ds. A. Alblas

Collecte:
1e rondgang: Diaconie/Kerk
2e rondgang: Pastoraat in Leiden
Deurcollecte: Kosten predikantsplaatsen
en kerkelijk werkers

Vieren:

Kerstmorgen, ds. A. Alblas. We vieren het geboortefeest van Jezus, thema: "het Kind van de toekomst". m.m.v. de Leidse Cantorij o.l.v. Hans Brons.

Zondag 29 december, ds. Dennis Verboom.

Oudejaarsavond, 17.00 uur, ds. A. Alblas. Cantatedienst, m.m.v. het Leids Cantate Consort.

Nieuwjaarsmorgen, 10.00 uur, ds. A. Alblas, ochtendgebed.

Zondag 5 januari, ds. A. Alblas. Doopherrerinneringsdienst. Thema: 'je bent mijn geliefde zoon' (dan wel dochter)

In deze Op de Hoogte

Scharlakenrood

Pieters weer even kerk

Doop van Jezus

Oudejaarscantate

Bericht uit West-Timor

31 december

Hooglandse Kerk

Oudejaarscantatedienst

m.m.v. Leids Cantate Concert

o.l.v. Cor de Jong

aanvang 17.00 uur

Scharlaken rood

door Jeannette Boertien

Scharlaken rood heeft in de afgelopen Adventszondagen een belangrijke rol gespeeld. Archeoloog en cantorijlid Jeannette Boertien vertelt erover..

Als archeoloog doe ik onderzoek naar textiel en textielproductie in de IJzertijd in de zuidelijke Levant, dat is de tijd van het Oude Testament en het gaat om de streken die wij uit de Bijbel kennen als Juda, Israel, Gilead, Ammon, Moab, Edom en Aram. In mijn onderzoek houd ik mij ook bezig met verfstoffen en daarom zal ik iets vertellen over rood, de kleur die voor ons gevoel zo met de kersttijd verbonden is.

In de bijbel wordt scharlaken rood 48 genoemd. Scharlaken rood is helder rood, (voor de kenners het oude Ferrari rood), het wordt gemaakt van Insecten-eitjes die op de Hulst-eik groeien. Die eik groeit in Israel, waar de kustvlakte overgaat in het bergland.

De Hulst-eik is eigenlijk een soort beuk

In de Hebreeuwse bijbel wordt de kleurstof *Tola'at Shani* genoemd, dat betekent rode worm of scharlaken worm. Later wordt de kleurstof ook wel *Het graan* genoemd. De kleurstof ziet er uit als graankorrels, maar het zijn geen gedroogde wormen en ook geen gedroogd graan, maar ... insecten eieren.

De gedroogde eitjes worden fijngestampt en dan in azijn gekweekt om de verfstof te verkrijgen. De verf hecht goed aan wol maar niet aan plantvezels zoals linnen

Hulst-eik met insecten eieren

en jute. De tint rood is afhankelijk van de hoeveelheid eitjes en van de verhouding eitjes/azijn die gebruikt wordt. Het rood wordt in verdunde vorm een soort bleek/oranje roze kleur.

Scharlaken rood in verschillende tinten

In de Bijbel is scharlaken rood de kleur van het koord dat Rachab uit haar raam hing (Joz 2:21), en in Jesaja 1:18 wordt deze kleur rood ook genoemd: *Ál waren uw zonden als scharlaken zij zullen wit worden als sneeuw*.

Op middeleeuwse schilderijen zie je die prachtige helder rode kleur ook. Scharlaken rood in allerlei tinten is heel mooi te zien bij de Madonna's van de schilder Rafael (Santi 1483-1520). Op de afbeeldingen zijn de jurken rood en daar overheen draagt Maria dan een blauwe mantel of cape.

Het blauw van de mantel op het linker schilderij is geverfd met indigo, dat geeft een blauwe kleur die soms een beetje naar groen neigt. Het rechter schilderij laat een mantel zien met een

veel fellere kleur, het is koningsblauw. Die kleur wordt gemaakt van kleurstof uit de purperslak. De kleurstof uit deze schelpdieren wordt gevonden langs de kust van Israel en Libanon. De kleur varieert van donkerrood tot heel donkerblauw. Het was een dure kleurstof die gebruikt werd voor de kleding van koningen en priesters (Esther 8:15 en Numeri 4:7) Maria wordt op deze schilderijen dus afgebeeld als een rijke vrouw met dure kleding want ook in de middeleeuwen waren dit kostbare stoffen.

oooooooooooo

De Pieterskerk weer even kerk..

door Ton Zeilstra

Kerstdienst in de Pieterskerk

Voor veel Leidenaren is het een traditie om op kerstavond naar de kerstdienst in de Pieterskerk te gaan.

Een eredienst in een kerk die geen kerk meer is. Voor een aantal kerkgangers is dit de jaarlijkse traditie: op kerstavond naar "kerstmis", daarna lekker uitslapen en kerstvierden. Anderen gaan bewust naar de vroege dienst zodat ze ook naar de kerst-morgendienst kunnen gaan.

Een traditie is het ook voor een kleine groep mensen die rond het middaguur samenkomt om in een lege kerk er weer een kerk van te maken.

Al snel begint de bedrijvigheid, de vorkheftruck rijdt af en aan en zet de stoelen neer. De eerste stoelen worden volgens het schema "stoelenplan" neergezet, daarna de andere 1300 stoelen. Zijn de paden breed genoeg? Voldoen we aan de brandweervoorschriften? Tussen deze bedrijvigheid worden 1000 waxinelichtjes op de pilaren gezet, dan het podium opbouwen voor het kinderkerstfeest. Als de stoelen staan wordt het geluid en licht opgebouwd en getest. Dan zullen Theo en de trompettisten wel arriveren om te repeteren. Ze gaan tijdens de collecte een stuk spelen voor orgel en trompet. Het pas gerestaureerde Thomas Hill orgel zal hiervoor worden gebruikt. Zo rond vijf uur worden Denise Jannah en Wolf Martini verwacht, ook zij gaan nog repeteren. Het loopt dan al aardig tegen zessen, hopelijk komt Wooping op tijd met de nassi en bami, want we hebben nog een half uur voor het kinderkerstfeest begint.

De deuren gaan open, de kerkgangers worden verwelkomt door de leden van de commissie Bijzonder Kerkenwerk en..de beveiliging. De kerk is weer kerk, met beveiliging, maar ook met sfeervolle belichting, een aansprekend thema en prachtige muziek.

Bijzonder kerkenwerk wenst u allen fijne feestdagen, een voorspoedig en gezond 2014.

Nieuwjaarsontmoeting

Van harte nodigen de Diaconie Protestantse gemeente Leiden en de RK Diaconie van Leiden u uit voor de nieuwjaarsbijeenkomst op vrijdag 17 januari. Dit jaar zal de Nieuwjaarstoespraak, met als onderwerp 'Samen Leven', gehouden worden door burgemeester Henri Lenferink.

U bent van harte welkom
Van 16.30 – 18.00 uur in de Bakkerij.

Doop van Jezus

Zondag 5 januari 2014 staat in het te-

ken van de doop van Jezus. In de dienst herdenken we onze eigen doop. Dat doen we door onze eigen doop kaars aan te steken aan de Paaskaars.

Zowel kinderen als volwassenen worden van harte uitgenodigd hieraan mee te doen. Als je een doopkaars hebt mag je die meenemen. Voor de kinderen en volwassenen zonder doopkaars zullen er kaarsen worden uitgedeeld. Tijdens de dienst wordt er een grote kring gevormd in de kerk en het licht van de Paaskaars wordt aan elkaar doorgegeven. Er is gelegenheid om de kinderen uit de crèche op te halen om ze aan de viering te laten deelnemen. Kinderen van de kindernevendienst en basiscatechese zullen ook terug zijn in de dienst. We doen er alles aan om het feest veilig te laten verlopen en aan ouders wordt gevraagd zelf op het gedrag van hun kinderen te letten.

Marius van der Heul

Geboren

Eric en Lianne Brugman - Hoiting schrijven:

Op 25 oktober is onze zoon

Jorrit Eric Julian

ter wereld gekomen, thuis in Sassenheim. De enorme snelheid en het gemak waarmee Jorrit zich aankondigde verraste ons maar doet ons zeer dankbaar terugkijken op zijn geboorte. De afgelopen weken zijn voorspoedig verlopen en grote broers Gerben en

Rutger zijn erg trots op hun snel groeiende kleine broertje.

Langs deze weg willen wij onze dank uitspreken voor de vele felicitaties die wij uit Leiden van velen van u/jullie mochten ontvangen. De jarenlange verbondenheid met de Leidse Binnenstadsgemeente is nog steeds voelbaar, ook nu wij in Sassenheim wonen. Wij hebben ons in dit mooie 'bollendorp' inmiddels verbonden aan de Protestantse Gemeente. Jorrit zal op zondag 5 januari gedoopt worden in de Julianakerk, Julianalaan 6 in Sassenheim (aanvang 10.00 uur) Wij kijken uit naar deze dag!

*Met hartelijke groet,
Eric en Lianne*

'Geboren om voor altijd lief te hebben'

Op 7 december is geboren

Laurens Joshua

zoon en broertje van
Annemieke, Joost en Jasmijn
Van Kempen- Constandse

Van harte gefeliciteerd!

Oudejaarscantatedienst

Traditiegetrouw is er op oudejaarsdag een oudejaars avondgebed met cantate in de Hooglandse Kerk. Thema is: *'De tijd gaat niet voorbij'*. Het Leids Cantate Concorc o.l.v. Cor de Jong zingt werken van Telemann, Schüts en Hammer-schmidt.

Altus Kaspar Kröner is de solist. Behalve deze bijdragen is er samenzang van bekende oudejaarsliederen, lezingen uit de Bijbel met overweging en het oudejaarsgebed. **Aanvang 17.00 uur**

Bericht uit West-Timor

We volgen dominee Judith van den Berg- Meelis, die voor een periode van vier jaar uitgezonden is naar Indonesië..

Op haar weblog schrijft ze:

‘Wat gek dat we vorige week nog in Leiden rondliepen en nu in 1 week tijd in Bali, Timor en Java zijn geweest. Wat een wereld van verschil!

We werden op het kleine vliegveldje van Kapung enthousiast en in stijl ontvangen door een aantal docenten en studenten. Als welkom kregen we een Timorese sjaal omgehangen.

We logeerden drie dagen net buiten Kapung tussen de rijstvelden.

We maakten kennis met de decaan, de rector en het bestuur van de universiteit en de synode, waarbij ik mijzelf in enkele zinnen bahasa introduceerde en vervolgens in het Engels overging.

Tussendoor speelden de kinderen veel met de buurkindjes. De taal barrière was geen probleem. Er werd gegierd van het lachen..

Op zondagmorgen werden we in het dorp uitgenodigd voor de kerkdienst. (in Timor is het merendeel van de bevolking christelijk, in tegenstelling met de rest van Indonesië). Heel het dorp stroomde uit. Wij begrepen er natuurlijk weinig van, maar de liturgie leek veel op de Nederlandse.

Onze eerste indrukken zijn positief. Kapung is heerlijk rustig vergeleken met Java of Bali. De universiteit heeft reikhalzend naar ons uitgezien, de omgeving is groener dan we dachten en ons nieuwe huis is heel mooi!

Natuurlijk moeten we ook wennen. We tasten wederzijdse verwachtingen af en maken (kleine) blunders in de taal & culturele gebruiken. Het is soms moeilijk te begrijpen wat iemand precies bedoeld of niet zegt, maar wel bedoeld.

Maar we hebben er vertrouwen in!

Wordt vervolgd

Gebruik collectebonnen

Graag brengen we het gebruik van collectebonnen nog eens onder de aandacht. Collectebonnen zijn voor de kerk meer waard dan de waarde die de bonnen vermelden. Voor u zijn ze meer waard omdat u op deze manier uw bijdragen aan collectes fiscaal kunt aftrekken.

Ze kunnen worden aangeschaft met de volgende waarden:

€ 15,00 € 24,00 € 40,00 per vel van 20 bonnen. Door overmaking van het totaalbedrag op rekening van

NL78INGB0000041878 t.n.v.
Protestantse gemeente te Leiden,
onder vermelding van aantal, soort gewenste vellen en uw adres ontvangt u daarna de bonnen per post thuis.

Op zoek

Op zoek naar gemeubileerde verblijfsruimte voor vier Amerikaanse familieleden, die in mei 2014 Nederland komen bezoeken, het liefst in het centrum van Leiden.

René Vanhaelen, 5224162

vanhaelen@casema.nl

Een Kerstlied

Komt ons in diepe nacht ter ore
de morgenster is opgegaan
Een mensenkind voor ons geboren
God zal ons redden, is zijn Naam
Opent uw hart, gelooft uw ogen
Vertrouwt u toe aan wat u ziet:
Hoe 't woord van God van alzo hoge
Hier menselijk aan ons geschiedt.

Huub Oosterhuis

Agenda

31 december	Oudejaarscantate	17.00 uur	Hooglandse Kerk
1 januari	Ochtendgebed	10.00 uur	Hooglandse Kerk
13 januari	Kerkenraad	20.00 uur	Hooglandse Huys
17 januari	Nieuwjaarsontmoeting	16.30 uur	De bakkerij
21 januari	Leerhuis	20.00 uur	Hooglandse Huys
23 januari	Kring kerkgeschiedenis	10.00 uur	Hooglandse Huys

Ook in 2014
OPEN KERK LEIDEN:
www.openkerkleiden.nl

Volgende editie Op de Hoogte

De volgende editie komt uit op zondag 5 januari 2014.
Kopij kunt u bij de redactie inleveren tot maandagavond 30 december.

Website:

Bezoek ook de website van de Leidse Binnenstadsgemeente:
www.leidsebinnenstadsgemeente.nl

Redactie Op de Hoogte: Aad Hamoen, Wim Timmers, Hetty Veldhuyzen van Zanten
Bijdragen en mededelingen ontvangen we graag op het e-mail adres:

Opdehoogte@leidsebinnenstadsgemeente.nl

Postadres: Carneoolstraat 32, 2332 KB Leiden

Wijkpredikant: Ds. A. Alblas, Jac. P. Thijsselaan 43, 2341 PM Oegstgeest Tel. 071-5232488